

Socialnämndens verksamhetsplan 2015 - 2017

1. Socialnämndens uppdrag.....	2
2. Mål.....	3
3. Förutsättningar och analys.....	4
3.1 Behovsbilder.....	4
3.2 Verksamheternas nuläge; styrkor och svagheter.....	5
3.3 Identifierade och pågående utvecklingsarbeten.....	10
3.5 Förändringar i omvärlden/ändrade förutsättningar.....	12
3.5 Ekonomiska förutsättningar.....	14
4. Konkretisering av målen.....	14
5. Prioriterade områden inklusive handlingsplan.....	15

1. Socialnämndens uppdrag

Socialnämnden ansvarar på uppdrag av kommunfullmäktige för social-tjänsten i Ekerö kommun. Uppdraget styrs av kommunfullmäktiges reglemente, Ekerö kommuns mål och riktlinjer samt nationella mål och lagar för området. De huvudsakliga lagarna som styr socialnämndens uppdrag är socialtjänstlagen (SoL) och Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), Lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM), Lagen om vård av unga (LVU) och även Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) avseende särskilt boende för äldre. I sitt uppdrag har socialnämnden att beakta de kommunövergripande styrdokumentet och mål som berör nämndens ansvarsområde, bl a;

- Kommunfullmäktiges mål
- Kulturstrategi
- Ungdomspolitiska mål
- Miljöprogram

Socialnämnden svarar för att barn/unga och familjer, vuxna som inte klarar sin försörjning eller har missbruksproblematik samt äldre personer och personer med fysiska eller psykiska funktionshinder får det stöd och den hjälp de har rätt till enligt mål, riktlinjer och lagar för området. Socialnämnden svarar även för mottagande av flyktingar och ensamkommande asylsökande barn.

Det innebär bl a att socialnämnden har i uppdrag att

- Medverka till att behov och förutsättningar hos de medborgare som omfattas av socialtjänstlagarna beaktas i samhällsplanering. Att det finns god kunskap om medborgarnas levnadsvillkor samt att det finns information om kommunens verksamheter riktad till socialtjänstens målgrupper.
- Ta ansvar för att de personer som har behov av stöd och hjälp får den hjälp de behöver, om behovet åligger kommunens ansvar och inte kan tillgodoses på annat sätt.
- Svara för att myndighetsutövning sker på ett likvärdigt och rättssäkert sätt.
- Svara för ett tjänsteutbud och en kostnadseffektiv verksamhet som motsvarar behoven samt en verksamhet med god kvalitet för de som beviljats insats.
- Samverka med andra huvudmän och organisationer så att de samlade insatserna för den enskilde har god kvalitet och bidrar till att personen kan leva ett självständigt liv.
- Nämnden har även i uppdrag att svara för KPR, kommunala pensionärs-rådet.

2. Mål

Mål för socialtjänsten i Ekerö

1. Socialtjänsten har en god tillgänglighet för de som behöver stöd
2. Socialtjänsten är individanpassad, rättssäker och kostnadseffektiv
3. Socialtjänsten erbjuder, så långt som det är möjligt, valfrihet för de som har stöd
4. Barn och unga som riskerar att fara illa får snabbt adekvat stöd
5. Äldre och personer med funktionsnedsättning får en god och samordnad vård och omsorg
6. Socialtjänstens insatser stärker den enskildes oberoende och självständighet
 - 6.1 Medborgare som p g a ålder eller funktionsnedsättning riskerar ensamhet och isolering får stöd att stärka sociala nätverk och bryta isolering.
 - 6.2 Medborgare med funktionsnedsättning får stöd att bo kvar i eget boende och bo kvar i hemmiljön även vid ökat vårdbehov.
 - 6.3 Medborgare som p g a funktionsnedsättning eller av annat skäl står utanför arbetsmarknaden får stöd att, efter egen förmåga, delta i arbetslivet.
 - 6.4 Medborgare utanför arbetsmarknaden får stöd till egen försörjning.

3. Förutsättningar och analys

3.1 Behovsbilder

Här beskrivs behov som särskilt uppmärksammas av socialkontoret, i uppföljningar och undersökningar m m;

- *Målgrupper som särskilt behöver uppmärksammas i fortsatt planering;*
 - Unga vuxna med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, psykiska funktionsnedsättningar, samsjuklighet (t ex blandmissbruk och psyk) vilka utgör en allt större grupp. De som socialtjänsten möter saknar ofta egen försörjning och flera har missbruksproblematik.
 - Allt mer komplexa behov bland personer med funktionsnedsättningar
 - Anhöriga till funktionsnedsatta bl a psykiskt funktionshindrade eller personer med neuropsykiatrisk problematik, t ex barn till föräldrar med funktionsnedsättningar.
 - Barn och unga i behov av stöd till följd av riskfaktorer så som alkohol och droger, psykiska hälsa, svåra familjeförhållanden, m.m.
 - Familjer i riskzon som inte har etablerad kontakt med socialtjänsten
 - Familjer med funktionsnedsatta barn där föräldrarna har behov av stöd
 - Barnfamiljer där föräldrar är i svår konflikt.

- *Äldre- behovsbilder*
 - Enligt prognos kommer antalet äldre att öka kraftigt i Ekerö vilket kräver en planering för att möta kommande behov av äldreomsorg.
 - Det finns behov av särskilt boende för äldre i kommunen men även andra former av boende lämpliga att åldras i, t ex seniorbostäder.
 - Det ökade antalet demenssjuka som bor i ordinärt boende har lett till ökat behov av dagvård m m.
 - Nedstämdhet och upplevd ensamhet bland äldre och personer med funktionsnedsättningar
 - För att äldre ska känna trygghet i det egna boendet är trygghetslarm, kvalitet i hemtjänst viktigt men även andra förutsättningar i samhället som stöd från primärvård, tillgång till hjälpmedel, trygghet i boendet och närmiljön samt kontakt med familj och vänner/grannar.
 - Pensionärsorganisationer efterfrågar lokaler för umgänge och aktiviteter i Ekerö tätort.

- *Vuxna med funktionsnedsättning -behovsbilder*
 - Det finns behov av bostäder för funktionshindrade samt möjlighet till att byta bostad utifrån ändrade behov och önskemål. Det efterfrågas framförallt fler lägenheter med individuellt anpassat stöd.
 - Behov av utökat och utvecklat stöd i eget boende eller annat boende till bl a psykiskt funktionsnedsatta.
 - Antalet personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och personer med samsjuklighet, d v s som har flera diagnoser eller missbruk ökar och därmed efterfrågan på stödformer bättre avpassade för dessa målgrupper.

- Personer med samsjuklighet, d v s som har flera diagnoser eller missbruk har tillgång till sysselsättning men bedöms få för lite stöd till arbete/arbetsliknande sysselsättning.
 - Behov av att bredda nuvarande utbud av mötesplatser/fritidssysselsättning för personer funktionsnedsättningar. Bl a för personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.
- *Barn och unga- behovsbilder*
 - Utvecklade arbetssätt för att nå ungdomar i riskzon att utveckla ett drogberoende.
 - Behov av mer fritidsaktiveter för barn med funktionshinder är uppmärksammat av bl a kulturnämnden i idrottspolitiska programmet.
 - Utveckling av PRISMA¹-arbetet för ökad styrning mot tidiga insatser för barn och ungdomar och deras familjer.

3.2 Verksamheternas nuläge; styrkor och svagheter

Här beskrivs analys av nuläget i verksamheterna utifrån uppföljningar samt aktuella förändringar samt bedömning utifrån målen.

Bedömning av nuläge utifrån målen:

1) Tillgänglighet

De tjänstegarantier som bl a garanterar god tillgänglighet och snabb service vid handläggning av ärenden följs regelbundet upp och i majoriten av alla ärenden meddelas beslut inom tjänstegarantins tid. Införandet av socialtjänstens nya verksamhetssystem har under implementeringen vid socialkontoret stundtals medfört fördröjningar i handläggningen. Arbete pågår nu med att skapa och implementera e-tjänster för ärenden inom socialtjänsten för att på så sätt öka tillgängligheten ytterligare.

Arbete pågår för att se över uppdrag och organisering av det kundcentra ”Ekerö direkt” som startar fr o m 2015 i syfte att förbättra servicen och öka tillgängligheten för medborgarna.

Äldre

Socialtjänstens första e-tjänst inom socialtjänsten kommer innebära möjligheten att ansöka om äldreomsorg och följa sitt ärende via kommunens hemsida. Planeringen är att e-tjänsten ska lanseras under hösten 2014.

Värdighetsgarantier utifrån den nationella värdegrunden för äldreomsorgen infördes våren 2013. Värdighetsgarantierna är en information om vilken kvalitet som garanteras på särskilt boende. Under 2014 har värdighetsgarantierna följts upp och resultatet indikerar en generellt god implementering av garantierna bland de särskilda boendena. Arbete pågår för att fortsatt stärka garantiernas ställning i verksamheterna.

Vuxna funktionshindrade

Öppna verksamheten Solrosen och personligt ombud är resurser för att nå ut med information till personer med psykiska funktionsnedsättningar. Fritidsaktiviteter

¹ PReventivt Inriktad SaMverkAn i Ekerö kommun

för funktionsnedsatta blir mer tillgängliga genom satsning inom intern produktion samt samarbete med Kultur och fritid som pågår.

Barn och unga

Det förebyggande arbetet och tidiga insatser för barn och unga har stärkts på flera sätt. Råd- och stödverksamhet för familjer har införts. Familjer erbjuds samtal med skolkurator och familjebehandlare. Uppföljningen av PRISMA har visat på fördelarna och möjligheterna vad gäller råd och stödverksamheten. Socialnämnden, Barn- och ungdomsnämnden och Kultur- och fritidsnämnden har beslutat att verksamheten ska vidareutvecklas.

Fältgruppen är aktiv på skolor, fritidsgårdar och vid ungdomsevenemang. Erbjuder samtal och samverkar med bl a Mini-Maria och ungdomsmottagningen.

2) Individanpassad, rättssäker o kostnadseffektiv

Beslut om insats verkställs inom skäligen tid. Alla² med insatser avseende stöd i hemmet, särskilt boende och behandling har individuella planer för hur insatsen ska genomföras (genomförandeplaner, vårdplaner/behandlingsplaner/arbetsplaner).

För att säkra en rättssäker myndighetsutövning genomförs regelbundet internkontroller inom prioriterade områden.

Socialtjänstens nya verksamhetssystem är infört vilket innebär att ett enhetligt system för utredning, beslut och insats används av beställare och utförare. Arbetet pågår nu för att utveckla funktionerna i det för att bland annat stödja måluppfyllningen vad gäller individanpassad, rättssäker och kostnadseffektiv handläggning.

Möjligheten att jämföra kvalitet och kostnadseffektivitet mellan kommuner ökar med de nationella öppna jämförelserna som utvecklas och successivt införs inom fler av socialtjänstens områden, bl a, barn o unga och missbruk. Socialnämnden kommer löpande ta del av jämförelserna som en del i arbetet. Genom ett nytt verksamhetssystem ökar också säkerheten i de underlag som Ekerö lämnar till den nationella statistiken.

Socialtjänsten utför analysarbete för att bidra till högre kostnadskontroll av insatser och placeringar, vilket även inkluderar ett fördjupat arbete kring kostnaderna för hemtjänst. För hemtjänst planeras införande av nytt system för insats- och tidsrapportering i samband med att utvecklingen av det nya verksamhetssystemet fortgår.

Socialnämnden fortsätter med den fördjupade uppföljningen av ekonomin med utgångspunkt från en utvecklings- och åtgärdsplan.

3) Valfrihet

² Undantag görs enligt ökning avseende exempelvis de som har endast städning. Även barn som har avlösning och ledsagning som utförs av anhörig/närstående har inte alltid individuella genomförandeplaner. Undantag finns inom IFO avseende ekonomiskt bistånd, inackorderingshem, tillfälliga boenden, sysselsättning och kontaktperson för vuxna.

Valfrihet enligt LOV³ finns inom hemtjänst, medicinsk fotvård, ledsagning och avlösning, familjerådgivning samt boendestöd.

Socialnämnden har gett kontoret i uppdrag att ge förslag till hur valfrihet kan öka för de delar som inte omfattas av LOV. Nämndkontoret har i uppdrag att utreda möjligheterna till ökad valfrihet gällande kost till personer med hemtjänst.

För att främja valfrihet och konkurrens har beslutats fattats att driften av det nya äldreboendet i Stenhamra ska upphandlas. Likaså kommer driften av det planerade gruppboendet Roshagen att upphandlas.

Fortsatt behov finns av att utveckla kommunens information kring valfrihet; gentemot medborgare såväl som utförare. Under 2014 har ett enkelt jämförelseverktyg för hemtjänsten publicerats på kommunens hemsida. Att arbeta med att fortsätta öka intresset för att bedriva verksamhet enligt LOV kvarstår.

4) Barn får snabbt adekvat stöd

LSS-ärenden handläggs inom skälig tid. Samverkan sker med barn- och utbildningsnämnden samt landstinget, bl a utifrån BUS-policy.

Socialkontorets mottagningsfunktion har utvecklats för att kunna uppfylla de nya kraven på skyddsbedömningar och förhandsbedömningar inom 14 dagar. De nya bestämmelser som införts i lag och föreskrifter ställer alltså ökade krav på socialsekreterare inom socialtjänstens insatser för barn och unga, vilket fortsätter att ta stora resurser i anspråk.

Socialtjänsten fortsätter att arbeta med förebyggande insatser riktade till barn och unga. Utveckling pågår för att kunna erbjuda adekvat stöd för barn, unga och familjer på hemmaplan. Den öppenvårdsenhet som startar hösten 2014 är ett steg i att bygga upp en god familjebehandling på hemmaplan med extra behandlingsresurser i egna lokaler. Socialtjänsten har nu även fältsekreterare med uppsökande ansvar på kvällar och helger.

För att snabbt ge familjer och barn stöd finns en plan för det förebyggande arbetet (PRISMA) där mål och strategier anges. PRISMA:s arbete ska omfatta alla barn i behov av stöd och hjälp i Ekerö kommun. Fortsatt behov av utveckling finns och den uppföljning av samverkansformerna inom ramen för PRISMA som genomfördes våren 2014 har identifierat flera områden som är angelägna att arbeta vidare med.

Den senast genomförda drogvaneundersökning bland ungdomar (Stockholmsenkäten) visar att andelen ungdomar i årskurs 9 som dricker alkohol har minskat jämfört tidigare år. Fler gymnasieungdomar dricker dock alkohol i Ekerö jämfört med Stockholms län i stort. Vidare visar undersökningen att narkotikaanvändningen bland pojkar i årskurs 2 på gymnasiet ökar, med det högsta resultatet sen undersökningarna startade. I övrigt är narkotikaanvändningen i stort sett oförändrad sen tidigare mätningar och Ekerö har en lägre narkotikaanvändning bland barn i årskurs 9 jämfört med hela Stockholms län.

³ Lagen om valfrihetssystem, LOV

5) God o samordnad vård o omsorg

Äldre

Nationella jämförelser och uppföljning av kvalitet av de särskilda boendena och av utförare av hemtjänst visar på bra kvalitet i äldreomsorgen i Ekerö. Inom hemtjänst och särskilt boende har värdegrundsledare utbildats vars roll är att utveckla arbetet inom verksamheterna utifrån den nationella värdegrunden.

Inom ramen för den prestationsersättning kommunen erhöll för arbetet med sammanhållen vård och omsorg av de mest sjuka äldre har utbildningsinsatser genomförts för att höja kompetensnivån hos personal verksam inom äldreomsorgen.

Den formella kompetensen hos personalen är ett utvecklingsområde som fortfarande är aktuellt. Under de senaste åren har möjlighet till studier genom Omvårdnadslyftet funnits, vilket bidragit till att höja kompetensen. Omvårdnadslyftet avslutades under 2014, dock finns fortfarande behovet av ytterligare utbildningsmöjligheter.

Det finns en aktiv planering för att utöka antalet platser i särskilt boende i takt med att behoven ökar. Planeringen av ett nytt särskilt boende i Stenhamra pågår. Socialnämnen har informerat Kommunstyrelsen om behov av fortsatt utbyggnad av platser som underlag i den fortsatta samhällsplaneringen.

Ekerö kommuns lokala samverkansmodell för personer med demensutveckling och deras anhöriga är under utveckling. En uppdaterad version av modellen planeras och därefter signeras av samtliga berörda verksamheter. FOU nu har under våren 2014 följt upp hur väl modellen är implementerad och resultaten för Ekerö kommun tyder på en generellt god implementering. För närvarande prioriteras bland annat utveckling av samverkan för att uppmärksamma munhälsan hos äldre som bor hemma.

Personer med funktionsnedsättning

Anhörigstödet utvecklas succesivt för olika målgrupper i enlighet med plattformen. Under 2014 har arbetet med anhörigstöd till funktionsnedsatta fortgått.

Det finns en aktiv planering för att utöka antalet platser i bostad med särskild service i takt med att behoven ökar. Ett nytt gruppboende i Skärvik, Roshagen, planeras vara färdigställt och i drift i slutet av sommaren 2015.

Uppföljning av samtliga gruppboenden enligt LSS har genomförts under 2014. I samband med detta gjordes även individuppföljning av genomförandeplaner och uppdrag av samtliga boende. Uppföljningen gällande hälso- och sjukvård genomfördes av Medicinsk ansvarig sjuksköterska (MAS) tillsammans med ansvarig distriktssköterska från primärvården.

6) Självständighet

Mål nr 6 har flera delmål för vilka en bedömning av nuläget redovisas nedan;

6.1 Medborgare som p g a ålder eller funktionsnedsättning riskerar ensamhet och isolering får stöd att stärka sociala nätverk och bryta isolering.

De öppna verksamheterna för äldre och deras anhöriga samt för personer med psykiska funktionsnedsättningar ger, tillsammans med föreningslivets aktiviteter, möjlighet till aktiviteter och gemenskap. Verksamheten utvecklas bl a inom ramen för den lokala modellen för demensvård.

Målgruppen växer och är under förändring, vilket ställer nya krav på socialtjänstens arbetssätt och tjänster. Inom LSS finns behov av att utveckla metoderna för att systematiskt främja ett självständigt liv och sociala nätverk.

Intern produktion bedriver även träfflokal för de med LSS-boende. Det har dock lyfts fram att funktionsnedsatta i eget boende (med personlig assistans eller boendestöd) efterfrågar mötesplatser och fritidsaktiviteter. Solrosens verksamhet har utvecklats under det gångna året och tillgängliggjorts fler personer. Målgruppen personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar är en grupp med behov av mötesplatser och aktiviteter utöver det som finns tillgängligt idag.

6.2 Medborgare med funktionsnedsättning får stöd att bo kvar i eget boende och bo kvar i hemmiljön även vid ökat vårdbehov

Hemtjänst, öppen verksamhet, trygghetslarm, korttidsboende och växelvård samt anhörigstöd erbjuds äldre efter behov. De som vill bo hemma trots stora vårdbehov får stöd i hemmet från kommun och landsting. Den lokala modellen för samordnad vård och omsorg kring personer med demensutveckling och deras anhöriga syftar till att underlätta kontakterna med socialtjänst och primärvård vid misstanke om demenssjukdom samt under sjukdomstiden.

6.3 Medborgare som p g a funktionsnedsättning eller av annat skäl står utanför arbetsmarknaden får stöd att, efter egen förmåga, delta i arbetslivet.

Daglig verksamhet för funktionshindrade enligt LSS, i intern produktion, har en aktiv inriktning för individuell anpassning och kontakt med lokalt närings-/föreningsliv.

Behov av fler platser med aktiv daglig sysselsättning för personer med psykiska och/eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Erfarenheten är att den utveckling inom området som gjorts har till viss del stärkt målgruppernas möjligheter, men behov finns av ytterligare utveckling framförallt för personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Även för personer med långvarigt missbruk och arbetslösa med långvarig bidragsberoende är sysselsättning/arbete en viktig del. Genom upphandlad verksamhet pågår arbete med att stärka målgruppernas anknytning till arbetsmarknaden.

6.4 Medborgare utanför arbetsmarknaden får stöd till egen försörjning.

Antal hushåll som får ekonomiskt bistånd beräknas vara ungefär lika många som 2013 (ca 140 årshushåll motsvarande ca 330 unika hushåll). Genomsnittlig bidragstid är 5,3 månader. Under 2014 har personalförstärkning skett genom att ytterligare en socialsekreterare anställts. Socialsekreteraren arbetar med att ge stärkt stöd till individer för att bli självförsörjande.

Ungdomar under 25 år fick bistånd med en genomsnittlig bidragstid om 3,2 månader. Genom ett fördjupat och aktivt stöd till målgruppen unga vuxna bland annat genom stärkt samarbete med Komvux har bidragstiden kunnat förkortas.

3.3 Identifierade och pågående utvecklingsarbeten

Pågående utvecklingsarbeten

Generellt

- Insatser i enlighet med Socialnämndens fastställda utvecklings- och åtgärdsplan
- Översyn av indikatorer för uppföljning av socialtjänstens mål.
- Evidensbaserad praktik – Behov av utbildning och utveckling inom evidensbaserade arbetssätt inom socialtjänsten.
- Ökat fokus på rutiner för intern samverkan och arbetssätt inom socialkontoret kring brukare/familjer som är aktuella för insatser inom flera sektioner.
- Utveckling av anhörigstödet inom socialkontoret – Implementering av anhörigstöd i socialkontorets arbete kommer att ske under planeringsperioden utifrån Socialstyrelsens vägledning ”Stöd till anhöriga” och kommunens plattform för anhörigstöd.
- Vidareutveckling av formerna för systematisk uppföljning av valfrihetssystemets tjänster både vad avser kvalitet och ekonomi.
- Fortsatt utveckling av insatser i öppenvård genom öppenvårdsbehandling, familjebehandling och biståndsinsatser på hemmaplan. I den mån det är ett bättre alternativ bör SoL-insatser på hemmaplan kunna föreslås.
- Förvaltning av nytt verksamhetssystem i socialtjänsten med fokus på att öka antalet tjänster/användare och börja använda fler funktioner i systemet.
- Implementering av utredningsverktyget FREDA i arbetet med våld i nära relationer. Personal från socialkontoret utbildas i metoden och fungerar som metodstödjare till kolleger. Utbildningar sker i samarbete med Länsstyrelsen. Vidare deltar utförare inom äldreomsorgen i särskild utbildning via Länsstyrelsen gällande att upptäcka våld och utsatthet.

Äldre

- Arbete pågår med övergång från analoga till digitala trygghetslarm.
- Fortsatt utveckling av lokal modell för samordnad vård och omsorg kring personer med demenssjukdom samt stöd till deras anhöriga.

Personer med funktionsnedsättning

- Planering pågår för uppförandet av det nya gruppboendet Roshagen i Skärvik
- Inventering av behov hos klienter samt former för samverkan kring arbetsrehabilitering, arbetsträning och praktik.
- Utveckling av former för uppföljning utifrån bl a Öppna jämförelser av stöd till personer med funktionsnedsättning.

Barn och unga

- De bestämmelser som på senare år har införts i lag och föreskrifter ställer alltjämt ökade krav på socialsekreterare och medför en ökad arbetsbörda. Det innebär ett fortgående arbete att kunna leva upp till intentionerna i lagstiftningen. Detta arbete förväntas fortgå då ytterligare nya föreskrifter kan komma att införas.

Vuxna – Individ och familjeomsorg

- Undersöka hur sysselsättning för icke arbetssökande kan ske i samverkan med frivilligorganisationer genom uppdrag till öppna verksamheter.
- Utveckla former för förebyggande arbete riktat mot vuxna med missbruk i samarbete med primärvården.

Nya lokala områden för utveckling

Generellt

- Utarbeta strategi för eHälsa inom Socialnämndens ansvarsområde. Arbeta med införandet av eHälsa och e-tjänster.

PRISMA

- I enlighet med det av Barn- och utbildningsnämnden, Socialnämnden och Kultur- och fritidsnämnden fastställda årshjulet för uppföljning och styrning av nämndernas samverkan inom PRISMA pågår arbete för fortsatt utveckling av verksamhet riktad till unga i Ekerö. 2014 års uppföljning har

identifierat utvecklingsområden för de tre beställarnämnderna rörande verksamheten råd och stöd, samverkan skola och socialtjänst samt samverkan fältassistenter och flygande fritidsledare. Utvecklingen inom PRISMA kommer 2015 att fokusera på dessa områden.

Barn och unga

- Gemensam strategi i de tre beställarnämnderna för att säkerställa att verksamhet som nämnderna ansvarar över är införlivat med barnkonventionens intentioner.
- Se över och ta ställning till planeringen för barn och unga som kommunen haft placerade inom samhällsvård och som är på väg ur vården, eller på väg att bli vuxna. Kommunen har agerat vårdnadshavare åt barnen och har därför ett stort ansvar för barnen. Detta innefattar även unga vuxna med bakgrund inom samhällsvård.
- Se över och ta ställning till planeringen för ensamkommande flyktingbarn som närmar sig vuxenlivet.

Äldre

- Undersök pensionärer med funktionsnedsättnings tillgång till, användning av och behov av fritidsaktiviteter.
- Införande av ÄBIC – Äldres Behov I Centrum, strukturerad dokumentation av äldre personers behov. Ekerö kommun har utbildat processledare och kommer under 2014 att ansöka om stöd från Socialstyrelsen för fortsatt arbete under 2015 med att införliva ÄBIC i myndighetsutövningen. Detta arbete kommer att ge erfarenheter inför den fortsatta planeringen 2016-2018.

Personer med funktionsnedsättningar

- Översyn av behov av stöd till personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Utöver ny aktualisering av övergångs- och stödboende behöver ställning tas till vilka andra behov som finns och hur socialtjänsten ska utforma insatser och medföljande uppdrag för att tillgodose behoven. Detta förutsätter ett gemensamt samarbete inom kommunens interna organisation och samarbeten med externa aktörer.

Vuxna – individ- och familjeomsorg

- Översyn av och fortsatt planering för sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser till personer utan egen försörjning.
- Utveckling kring Ekerö kommuns arbete med våld i nära relationer vad gäller möjliga hemmaplanslösningar gällande öppenvårdsbehandling och bostadslösningar.

3.5 Förändringar i omvärlden/ändrade förutsättningar

Här beskrivs förändringar i omvärlden som bedöms kunna påverka nämndens verksamhetsområde.

- Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ansvaret för personer med demenssjukdom och bemanning i särskilda boenden träder i kraft 31 mars 2015. Föreskrifterna innehåller förslag på vissa bemanningskrav inom särskilt boende samt ökade krav på utformning och uppföljning av biståndsbeslut.
- Nya föreskrifter från Socialstyrelsen för våld i nära relationer har annonserats och träder i kraft 2014-10-01. Föreskrifterna innebär att Socialtjänsten är skyldig att inleda utredning i alla anmälningar om missförhållanden rörande barn där det kan misstänkas att barnet blivit utsatt för eller bevittnat våld.
- Nya nationella riktlinjer för missbruksvård kommer att publiceras i mars 2015. En preliminär version finns publicerad av Socialstyrelsen. Utöver att sammanfatta rekommendationer om hur hälso- och sjukvård och socialtjänst bör hantera missbruk och beroende syftar rekommendationerna till att påverka resursfördelningen för att prioritera de rekommenderade insatserna i högre utsträckning. Socialstyrelsen bedömer att en anpassning av till riktlinjernas rekommendationer inledningsvis innebär en kostnadsökning och på sikt en återgång till nuvarande kostnader alternativt lägre kostnader.
- Landstinget och KSL arbetar med frågan om eventuell kommunalisering av hemsjukvården, men något förslag eller tidplan har inte aviserats. I avvaktan på detta har KSL och Stockholms läns landsting arbetat fram ett förslag som innebär att § 11 Principöverenskommelsen från 1994 upphör. Förändringen föreslås träda i kraft den 1 oktober 2015 och finansieras genom en skatteväxling fr.o.m. den 1 januari 2016. Målgruppen är individer som har beslut om bostad med särskild service och/ eller daglig verksamhet (LSS § 9.8, § 9.9 och § 9.10) i kommunen och som är i behov av hälso- och sjukvårdsinsatser i boendet eller den dagliga verksamheten samt de som har behov av hjälpmedel (medicintekniska och förbrukningshjälpmedel samt näringsprodukter). Arbetsgruppens förslag innebär att ansvaret över hälso- och sjukvårdsinsatser inklusive rehabilitering och habilitering överförs till kommunen. Läkarsatser, specialiserad vård och specialiserad rehabilitering och habilitering är fortsatt landstingets ansvar.
- S 2012:07 "Utredningen om tvångsvård för barn och unga" redovisas senast 15 juni 2015. Utredningen har i uppdrag att se över samhällsvården av barn och unga, vilket innefattar Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och placeringar enligt Socialtjänstlagen. Utredningen ska bland annat lägga förslag om skärpta bestämmelser rörande utvärderingen av ett tilltänkt placeringshem och kring hur kraven på familjehem och HVB-hem ska tydliggöras. Delbetänkande har redovisats; SOU 2014:3.

Under perioden prioriterar Sveriges Kommuner och Landsting bl a:

- Bättre stöd till utsatta barn och unga, arbetet fokuserar på att stärka styrning och ledning för att skapa en helhetssyn kring barn- och ungdomsfrågor. Samverkan mellan kommun och landsting ska öka möjligheten till långsiktiga insatser och lösningar.
- Unga till arbete. Kunskaper och metoder sprids om hur arbetslöshet kan förebyggas. Omfattar även arbete kring unga som varken studerar eller jobbar.
- Bättre liv för sjuka äldre. Utveckling av kvalitetsregister, evidensbaserade insatser och fokus på psykisk ohälsa bland äldre.
- Digitala välfärdstjänster. SKL är en ledande part i utvecklingen av e-samhället, dvs. utveckling av eHälsa och IT-tjänster för medborgare inom kommun- och landstingsverksamheter.

3.5 Ekonomiska förutsättningar

- Socialnämndens budget är ca 450 mkr 2014 varav ca 40 % går till insatser till personer med funktionsnedsättning, ca 40 % till äldreomsorg, ca 18 % till individ- och familjeomsorg samt 2 % till övrigt.
- Ekerö har relativt hög andel medborgare med LSS varför kommunen får ersättning i LSS -utjämningsystemet.

4. Konkretisering av målen

Här beskrivs konkretisering av målen för socialtjänsten för planeringsperioden indikatorer för uppföljning av dessa ska biläggas.

Mål 1: Medborgare som söker stöd, och samarbetsparter, tycker att socialtjänsten ha god tillgänglighet samt ger bra information om stöd och verksamheter. Handläggningstider är korta vid enkla insatser.

Mål 2: All biståndsbedömningen utförs på ett rättssäkert och professionellt sätt. Alla beslut om insatser verkställs inom skälig tid. Samverkan sker så att hjälpinsatserna blir samordnade och effektiva insatser. Alla med insats har en kvalitetssäkrad individuell genomförandeplan. Socialtjänsten i Ekerö är kostnadseffektiv jämfört andra kommuner. Det finns en systematisk synpunkts- och klagomålshantering.

Mål 3: Medborgare med insatser från socialtjänsten har ökad valfrihet inom *flera* områden och möjlighet att välja utförare för tjänster i hemmet.

Mål 4: Socialtjänsten kan visa på systematiskt arbetssätt och samverkan som minimerar risken för att barn far illa. Anmälan till socialtjänstens mottagningsfunktion besvaras inom ett dygn. Förhandsbesked ges inom en vecka.

Mål 5: Verksamheterna har en dokumenterat god kvalitet och arbetat systematiskt utifrån målet med insatsen till den enskilde. Äldreomsorgens kvalitet följs upp systematiskt.

Stödet ges i samarbete med andra vårdgivare samt med den enskilde och anhöriga. Socialtjänsten präglas av värdighet, respekt och trygghet för en enskilde. Särskilt boende kan erbjudas i kommunen för dem som behöver.

Mål 6: Det framgår av utredning och beslut hur insatser stärker den enskildes självständighet. Stödet inriktas på möjlighet till ett eget boende, arbete/ meningsfull sysselsättning samt möjlighet till delaktighet i samhället.

6.1 Systematiskt arbetsätt/strategier finns för att ge ensamma personer med funktionsnedsättning stöd att bryta isolering och stärka sociala nätverk. Mått för uppföljning är framtagen.

6.2 Större andel funktionshindrade och äldre bor i ordinärt boende.

6.3 Alla med daglig sysselsättning har en plan för delaktighet i arbetslivet.

6.4 Bidragstiden för unga vuxna ska minska

5. Prioriterade områden inklusive handlingsplan

Här beskrivs de vägval och det arbete socialnämnden prioriterar under perioden för att klara sina uppdrag och uppnå målen. För att öka tydligheten i hur arbetet hänger samman med målen anges kopplingen till respektive mål inom parentes.

1. Säkerställa internt arbetsätt för styrning, kvalitetssäkring och ökad tillgänglighet (se mål 1 och 2)

Internt arbetsätt, system och rutiner inom socialkontoret och nämndkontoret ska fortsatt utvecklas och säkerställas för att säkra styrning, måluppfyllelse, kostnadseffektivitet, kvalitetssäkring och ökad tillgänglighet. Utveckling ska ske avseende biståndsbedömning och samverkan. Samverkan sker på alla nivåer inom socialtjänsten. Fokus ligger på uppföljning samt utökad information till medborgare och samarbetspartner. Det här ska prioriteras:

- a) Fortsatt vidareutveckling av Socialnämndens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. nk 2015
- b) Utveckla formerna för eHälsa enligt fastställd plan, inklusive;
 - fortsatt implementering av nytt IT-system vad avser fler tjänster/utförare
 - Införande av insatsrapportering i hemtjänst. nk/sk 2015-17
- c) Informationsstrategi för socialtjänsten tas fram. Fortsätta utveckla info om socialtjänsten i bl a trycksaker och hemsida. nk 2015-16
- d) Utvecklat system för kontinuerlig jämförelse av kostnader med andra kommuner tas fram i samarbete med ekonomiavdelningen. nk/sk 2016
- e) Översyn av avgifter och ersättningar avseende:
 - ersättningsmodell för korttidsvistelse Knalle-

- borgs korttidshem
 - översyn av hemtjänstersättning inkl. moms-kompensation
 - principer för uppräknig av avgifter inom Socialnämndens verksamhetsområde. nk 2015
- f) Kartläggning över kompetens och kompetensförsörjningsbehov inom äldreomsorgen. nk 2015
- g) Införande av strukturerad utredningsmetodik inom biståndsbedömning för äldre. sk 2015-16
- h) Implementering av utredningsverktyget FREDA i arbetet med våld i nära relationer. sk 2015
- i) Utveckla formerna för insatser och stöd till personer som utsätts för eller utsätter andra för våld i nära relationer. sk 2015-16
- j) Översyn samt utveckling av planeringen för barn och unga med bakgrund inom familjehems- och institutionsplaceringar som närmar sig vuxen ålder, inklusive ensamkommande flyktingbarn. sk 2015-16
- k) Uppföljning av användning av och behov av fritidsaktiviteter för pensionärer med funktionsnedsättningar. nk 2016
- l) Vid eventuellt förändrat huvudmannaskap avseende hälso- och sjukvårdsansvar LSS klargöra organisering, uppdrag etc. nk 2015

2. Införa och tydliggöra möjlighet att välja (se mål 3)

Valfriheten ska införas inom de områden som Socialnämnden/Kommunfullmäktige beslutar. Det ska vara tydligt för medborgarna vilken valfrihet som finns inom socialtjänsten. Det här ska prioriteras;

- a) Tydliggöra valmöjligheter inom övriga tjänster som ej upphandlats enligt LOV. nk 2015
- b) Utredning av möjligheten att införa LOV för vissa LSS-insatser. nk 2015
- c) Utredda möjligheter att införa valfrihet avseende kost till äldre i ordinärt boende.
 – Utredda åtgärder för att utveckla kvalitet och valmöjlighet för kosten på Ekgården samt ge förslag till hur matupplevelsen och valfriheten kan utvecklas. nk 2015

- d) Informationsaktiviteter för att öka intresset från utförare för de tjänster som omfattas av LOV. nk 2015-16

3. Strukturerat förebyggande arbete i samverkan med andra (mål 4 o 6)

Det ska finnas medvetna strategier för att långsiktiga kostnadseffektiva arbetssätt och samarbete med andra aktörer. Strategin ska beakta kommunstyrelsens mål (nr 6) avseende kultur som en strategisk resurs för att uppnå livskvalitet, kreativitet och ett bra liv.

Metoder och strategier ska kunna följas upp. Fokus är att förebygga att barn far illa och att äldre och personer med funktionsnedsättning får ökat vårdbehov. Det här ska prioriteras:

- a) Plan/analys av det förebyggande arbetet för äldre upprättas. nk 2015
- b) Inom ramen för PRISMA:
– Utveckling av samverkans- och samarbetsformer mellan beställarnämnderna i enlighet med PRISMA-uppföljningen. sk/nk 2015
- c) Utforma gemensam strategi för beställarnämnderna för att säkerställa att verksamheter inom nämndernas ansvarsområde efterlever barnkonventionens intentioner. sk 2015

4. Utveckla former för stöd i hemmet (se mål 6)

Stödformer ska utvecklas så att fler kan klara ett eget boende även vid behov av vård och omsorg. Utveckling av demensvård ska ske i enlighet med nationella riktlinjer för vård av demenssjuka och utifrån den lokala modellen för demensvård. Det här ska prioriteras:

- a) Översyn av möjlighet till trygghetslarm för flera målgrupper samt införande av digitala trygghetslarm. nk 2015-17
- b) Uppföljning av lokal modell för samordnad vård och omsorg kring personer med demenssjukdom samt stöd till deras anhöriga. nk 2015

5. Stärkt samverkan för arbete/sysselsättning (se mål 6)

Verksamheter och samarbetet med andra aktörer ska utvecklas för att säkerställa att alla i yrkesverksam ålder som har stöd i form av daglig verksamhet eller sysselsättning får arbetsförmågan värderad och en aktiv plan för största möjliga självständighet och delaktighet i arbetsliv. För de som har sysselsättning ska den utformas i möjligaste mån i samverkan med föreningsliv m fl. Det här ska prioriteras:

- a) Översyn av och fortsatt planering för sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser till per-

6. Säkerställa tillgång till boende (se mål 5, 6.2)

För de som behöver stöd, omsorg eller vård dygnet runt ska särskilda boendeformer med god kvalitet kunna erbjudas i kommunen. Det ska finnas en aktiv långsiktig planering för att säkerställa att utbyggnad sker i den takt medborgarna behöver platser och att verksamheterna utvecklas efter de boendes behov. Utformningen ska ske för att bidra till bibehållen självständighet för de boende och möjlighet till flexibelt nyttjande på lång sikt. Tillgång till boende för medborgare som behöver stöd ska säkerställas i samverkan med de aktörer som ansvarar för utvecklingen av boenden i kommunen. Det här ska prioriteras:

- a) Ny bostad med särskild service om 6 platser i Skärvik, kallad Roshagen. nk 2015
- b) Utvecklande av specialiserade insatser och arbetssätt för stöd till unga vuxna med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar på hemmaplan. nk/sk 2015-17
- c) Särskilt boende för äldre – utbyggnad enligt plan inkl upphandling av verksamhetsdrift. Särskilt boende i Stenhamra. nk 2015-17

7. Stöd till och samspel med anhöriga (se mål 4, 5 och 6)

Stöd till anhöriga ska utvecklas utifrån lagstiftning och den plattform nämnden antagit så att även anhöriga till personer med funktionsnedsättning omfattas. Socialtjänsten ska medverka till och delta i kommunens strategi för föräldrastöd. Metoder och former för samspel med anhöriga som vårdar närstående och samspel med föräldrar till barn som behöver stöd ska utvecklas. Det här ska prioriteras:

- a) Fortsatt utveckling av arbetssätt, rutiner och riktlinjer inom socialkontoret utifrån implementering av plattform för anhörigstöd. sk 2015-16
- b) I dialog med anhörigkonsulent undersöka hur Ekerö kommuns anhörigstöd kan utvecklas. nk 2015-2016